

**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ**

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:

Et si habet Asia suspicionem quandam luxuriae, Murenam laudare debemus, quod Asiam vidit sed in Asia continenter vixit. Quam ob rem accusatores non Asiae nomen Murenarum obiecerunt, ex qua laus familiae, memoria generi, honos et gloria nomini constituta est, sed aliquod flagitium ac dedecus aut in Asia susceptum aut ex Asia deportatum.

.....

Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poposcit eoque velut forte elapso se vulneravit. Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit quod tonsoris praeripuisset officium. Cui secreto Porcia «non est hoc» inquit «temerarium factum meum, sed certissimum indicium amoris mei erga te tale consilium molientem...».

Μονάδες 40

Παρατηρήσεις

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

suspicionem	:	την κλητική ενικού
quandam	:	την αιτιατική ενικού στο ουδέτερο γένος
continenter	:	τον συγκριτικό βαθμό του επιρρήματος
rem	:	τη δοτική πληθυντικού
laus	:	τη γενική ενικού
generi	:	την αιτιατική ενικού
aliquod	:	τη γενική ενικού στο ίδιο γένος
dedecus	:	την αφαιρετική ενικού

**ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2011 ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ**

viri	:	τη γενική πληθυντικού
cultellum	:	την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό
eoque	:	την ονομαστική πληθυντικού στο θηλυκό γένος
tonsoris	:	τη δοτική πληθυντικού
hoc	:	την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό στο ίδιο γένος
certissimum	:	την αφαιρετική ενικού του συγκριτικού βαθμού στο ίδιο γένος
tale	:	τη γενική πληθυντικού στο ίδιο γένος

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

laudare	:	το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα της υποτακτικής στην ίδια φωνή
vidit	:	το απαρέμφατο του μέλλοντα στην παθητική φωνή
vixit	:	την αφαιρετική του σουπίνου
obiecerunt	:	το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο του παρατατικού της υποτακτικής στην ίδια φωνή
constituta est	:	το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα της οριστικής στην ίδια φωνή
interficiendo	:	το δεύτερο ενικό πρόσωπο του ενεστώτα της προστακτικής στην ενεργητική φωνή
cognovisset	:	το τρίτο ενικό πρόσωπο του μέλλοντα της υποτακτικής στην ίδια φωνή (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
resecandorum	:	το πρώτο ενικό πρόσωπο του συντελεσμένου μέλλοντα της οριστικής στην ενεργητική φωνή

**ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2011 ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ**

poposcit	:	τη μετοχή ενεστώτα στην ονομαστική ενικού
elapso	:	τη γενική του γερουνδίου
obiurgandam	:	το δεύτερο ενικό πρόσωπο του παρακειμένου της οριστικής στην ενεργητική φωνή
venit	:	το τρίτο ενικό πρόσωπο του παρατατικού της οριστικής στην ενεργητική περιφραστική συζυγία (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
praeripuisset	:	το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα της οριστικής στην ενεργητική φωνή
est	:	το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο του μέλλοντα της προστακτικής
molientem	:	το απαρέμφοτο ενεστώτα

Μονάδες 15

Γ1α. «quod Asiam vidit»: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1) και να δικαιολογήσετε την έγκλιση εκφοράς της (μονάδα 1).

Μονάδες 3

Γ1β. «Murenā laudare debemus»: να αντικαταστήσετε το debeo+απαρέμφοτο από τον αντίστοιχο τύπο της παθητικής περιφραστικής συζυγίας. Να δηλώσετε και το ποιητικό αίτιο.

Μονάδες 6

Γ1γ. «cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset»: να μετατρέψετε την πρόταση σε μετοχική με αφαιρετική απόλυτη.

Μονάδες 6

Γ2α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων: **luxuriae, Murenāe, nomini, uxor, tonsorium, secreto**

Μονάδες 6

Γ2β. «Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit quod tonsoris praeripuisset officium»: να εξαρτηθεί από τη φράση «**Aliquis dicit**».

Μονάδες 4

Γ2γ. «cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poposcit»: να αντικαταστήσετε με τελική πρόταση (μονάδες 3) και με σουπίνο (μονάδες 2) τον προσδιορισμό του σκοπού που υπογραμμίζεται.

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Μετάφραση:

Κι αν η Ασία έχει κάποια υποψία τρυφής, οφείλουμε να επαινέσουμε το Μουρήνα, διότι είδε την Ασία αλλά έζησε με εγκράτεια στην Ασία. Γι' αυτό το λόγο οι κατήγοροι δεν κατηγόρησαν το Μουρήνα για το όνομα «Ασία», από την οποία γεννήθηκε έπαινος για την οικογένεια, υστεροφημία για το γένος, τιμή και δόξα για το όνομα, αλλά τον κατηγόρησαν για κάποιο όνειδος και ντροπή που είτε φορτώθηκε στην Ασία είτε έφερε μαζί του από την Ασία.

Η Πορκία, η σύζυγος του Βρούτου, όταν πληροφορήθηκε το σχέδιο του άντρα της για τη δολοφονία του Καίσαρα, ζήτησε ένα ξυράφι μανικιουρίστα, τάχα για να κόψει τα νύχια της και μ' αυτό αυτοτραυματίστηκε αφού της γλίστρησε δήθεν τυχαία. Έπειτα ο Βρούτος, που οι υπηρέτριες τον κάλεσαν στην κρεβατοκάμαρα με ξεφωνητά, ήρθε για να τη μαλώσει, επειδή τάχα είχε κλέψει την τέχνη του μανικιουρίστα. Σ' αυτόν είπε κρυφά η Πορκία: «Η πράξη μου αυτή δεν είναι ασυλλόγιστη, αλλά βεβαιότατη απόδειξη της αγάπης μου για σένα που ετοιμάζεις ένα τέτοιο σχέδιο...».

B1. suspicio
quoddam
continentius
rebus
laudis
genus
alicuius
dedecore
virorum
cultellos
eaeque

tonsoribus
haec
certiore
talium

B2. laudemus
visum iri
obiceritis
constituuntur
interfice
cognitura sit
resecuero
pescens
elabendi
obiurgavisti
venturus erat
praeripiunt
estote
moliri

Γ1.α. Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση. Εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο *quod* και εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει αντικειμενική αιτιολογία, χρόνου Παρακειμένου γιατί αναφέρεται στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο *laudare debemus*.

Γ1.β. Murena laudandus est nobis.
Nobis = δοτική ποιητικού αιτίου.

Γ1.γ. Viri sui consilio cognito de interficiendo Caesare.

Γ2.α. luxuriae = γενική αντικειμενική στο *suspicionem*.
Murenae = έμμεσο αντικείμενο στο *obiecere*.
nomini = δοτική προσωπική χαριστική στο *constituta est*.
uxor = παράθεση στο Porcia
tonsorium = επιθετικός προσδιορισμός στο *cultellum*.
secreto = επιρρηματικός προσδιορισμός τρόπου στο *inquit*.

Γ2.β. Aliquis dicit clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatum Brutum ad eam obiurgandam venisse quod tonsoris praeripuerit officium.

Γ2.γ. ut ungues reseca-
ret
 ungues resectum.

Επιμέλεια: Σιταρά Φ. – Χατζητσομπάνη Μ.